

Broedvogel inventarisatie AWD 2003

De Vogelwerkgroep Noordwijk heeft in het afgelopen seizoen 2003 weer de broedvogels geïnventariseerd in de 5 kerngebieden van de Amsterdamse Waterleiding Duinen. Dit wordt al sinds 1986 gedaan volgens de BMP methode van SOVON.

De bedoeling is dat de werkzaamheden die in 2003 hebben plaatsgevonden in het jaar 2004 worden voortgezet.

De geïnventariseerde gebieden zijn:

Gijs Kokkieshoek, 47 ha; Ees Aartse

Boeveld-West, 28 ha; Willem Baalbergen en Jan Veeffkind

Wolfsveld-West, 35 ha; Benno Heethuis en Bram Veeffkind

Westhoek-Haasvelderbeken, 55 ha; Andries Gort en Wim van Leeuwen

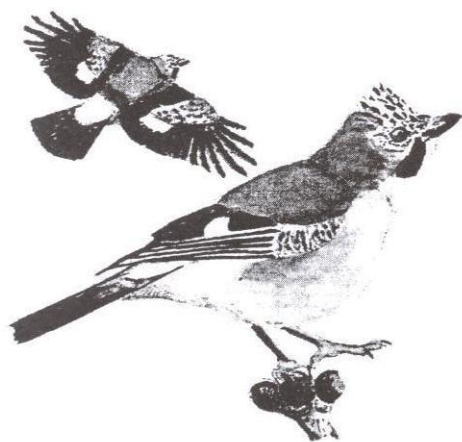
Hoegatterduin, 50 ha; Siem Vos

Gijs Kokkieshoek 2003

Geïnventariseerd door E. Aartse.

Terreinomschrijving:

Het geïnventariseerde terrein wordt in het noorden begrensd door de Halfwegseslag, in het oosten door de rijwielpad, in het zuiden door de Langevelderslag en in het westen door de Houtweg. Het terrein heeft een oppervlakte van ca. 47 ha, waarvan ca. 7 ha duinberkenbos, ca. 15 ha duindoornstruweel, ca. 5 ha stuifzand en stuifplekken en ca. 20 ha open duin met Duinriet, Zandzegge en Helmgras.

Volgens het beheersplan wordt een beperkte verstuiwing toegelaten.

Het terrein is erg geaccidenteerd. Vanaf de Langevelderslag (27m + NAP) loopt het terrein

glooiend af naar de Langevelderslag en de Halfwegseslag. Paden komen in het terrein niet meer voor. De oude voerbanen zijn thans geheel dichtgegroeid. De Rozendel is nauwelijks meer begaanbaar. Het natte bos in de hoek van de Houtweg en de Halfwegseslag wordt steeds natter.

Broedvogels Gijs Kokkieshoek '03	
soort	aantal
Houtduif	2
Zomertortel	2
Koekoek	1
Boomleeuwerik	3
Boompieper	2
Graspieper	3
Winterkoning	2
Heggenmus	16
Roodborst	1
Nachtegaal	19
Gekraagde Roodstaart	1
Roodborsttapuit	2
Merel	8
Zanglijster	2
Braamsluiper	2
Grasmus	13
Zwartkop	2
Tijftjaf	2
Fitis	20
Glanskop	1
Koolmees	2
Vlaamse Gaai	1
Ekster	3
Kneu	5
Vink	1
Goudvink	1
totaal aantal soorten	26
totaal aantal broedgevallen	117

Toelichting:

Het afgelopen broedseizoen was langdurig koud. Een aantal pollen narcissen in het Helmskruidsdal bloeide nog op 26 mei! Een duidelijk bewijs dat het voorjaar niet uitblonk door hoge temperaturen.

De Winterkoning is sterk achteruitgegaan. Mogelijke oorzaak is de felle winterperiode in december en het koude voorjaarsweer. De Glanskop keerde dit jaar weer terug. Het is een zeer onregelmatige broeder in dit terrein en

broedde hier voor het laatst in 1994 en 1997. Ook Vink en Goudvink hadden dit jaar elk een nestje. Ook dat zijn zeer sporadische broedvogels in dit terrein.

Dit jaar is ook weer een aantal Tapuiten waargenomen, voornamelijk mannetjes, maar ik heb geen territoria kunnen vaststellen.

Pimpelmees en Sprinkhaanzanger keerden dit jaar niet terug.

Het totaal aantal broedsels nam met 10% af, van 130 naar 117.

Boeveld-West 2003

Geïnventariseerd door Wim Baalbergen en Jan Veeffkind.

Terreinomschrijving:

Het geïnventariseerde gebied wordt in het noorden begrensd door het Finlayweggetje, in het oosten door de Houtweg, in het zuiden door het raster van de Langevelderslag en een stukje onverhard wandelpad en in het westen door de zandvlakte van het voormalige Van Limburg Stirumkanaal. Het betreft een vrij kaal duinterrein, met toppen tot een

hoogte van 18 m.

Langs de Houtweg vinden we begroeiing met struweel, terwijl in het noordelijk stuk het Verbrande vlak ligt. Deze duinvallei was begroeid met onder meer Ratelpopulier. Bij het dichten van het kanaal is het bos gekapt, in de veronderstelling dat het onder water zou komen te staan. Dit is tot nu toe echter niet het geval. De stronken van de gekapte bomen zijn weer uitgelopen en vormen voor vogels een weinig aantrekkelijk geheel. De westelijke zijde van het vlak is in de loop van de laatste jaren overstoven. Al met al vormt het terrein een veel minder goed vogelgebied dan in de jaren van vóór de demping van het kanaal.

De oppervlakte bedraagt ongeveer 18 ha. Als gevolg van de ligging, direct bij de ingang van de Langevelderslag is de recreatiedruk redelijk groot.

Broedvogels Boeveld-West '03	
soort	aantal
Houtduif	1
Zomertortel	1
Koekoek	1
Boomleeuwerik	1
Graspieper	3
Winterkoning	2
Heggenmus	5
Nachtegaal	9
Roodborsttapuit	3
Merel	4
Zanglijster	1
Sprinkhaanzanger	1
Braamsluiper	2
Grasmus	10
Zwartkop	1
Tijftjaf	3
Fitis	10
Glanskop	1
Pimpelmees	1
Koolmees	3
Vlaamse Gaai	1
Ekster	1
Zwarte Kraai	1
Kneu	6
Goudvink	1
Rietgors	1
totaal aantal soorten	26
totaal aantal broedgevallen	74

Toelichting:

In 11 bezoeken werden dit jaar de broedvogels geteld. Grote verschillen t.o.v. de vorige jaren deden zich niet voor. Na jaren werd de Goudvink weer vastgesteld. Ook de Zwartkop, de Glanskop en de Rietgors werden weer als broedvogels genoteerd, in tegenstelling tot vorig jaar.

Het proces van verstuing in oostelijke richting gaat geleidelijk verder. Van het oorspronkelijke Verbrande Vlak is inmiddels vrijwel de helft onder het zand verdwenen en daardoor als broedgebied onaantrekkelijk geworden.

Wolfsveld-West 2003

Geïnventariseerd door Benno Heethuis en Bram Veeffkind

Terreinomschrijving:

Het terrein ligt langs het voormalige Van Limburg Stirumkanaal, dat na de demping inmiddels is

uitgegroeid tot een grote stuifvlakte met hier en daar wat natte plekken en pioniersbegroeiing. Het terrein wordt aan de zuidzijde en de oostzijde begrensd door het Finnlayweggetje tot aan de Kop van het Ronde Vlak, en van daar naar het noorden, langs de oostkant van het Spejndel tot aan de Ruigenhoek Schulpweg. Deze is tevens de noordgrens van het geïnventariseerde gebied. Ook de aangrenzende zandvlakte rekenen we tot ons gebied.

Het terrein heeft een oppervlakte van ca. 35 ha. Hierin liggen 5 dellen, nl. het Lange Vlak, het Abelendel, het Spejndel, het Biezenvlakje en het Ronde Vlak. Deze dellen bestaan grotendeels uit Meidoorn, Duinliguster, Berk, Ratelpopulier, Vlier en Duindoorn. Aan de oostrand van de stuifvlakte rukt de Duindoorn op. Het Ronde Vlak wordt jaarlijks eind september gedeeltelijk gemaaid en staat 's winters voor een deel onder water.

Broedvogels Wolfsveld-West '03	
soort	aantal
Fazant	1
Zomertortel	1
Koekoek	1
Boomleeuwrik	1
Graspieper	2
Winterkoning	7
Heggenmus	18
Nachtegaal	16
Roodborsttapuit	2
Merel	5
Zanglijster	2
Sprinkhaanzanger	4
Braamsluiper	2
Grasmus	9
Zwartkop	1
Tijftjaf	6
Fitis	13
Pimpelmees	1
Koolmees	3
Vlaamse Gaai	1
Ekster	3
Zwarte Kraai	1
Kneu	4
Rietgors	1
totaal aantal soorten	24
totaal aantal broedgevallen	105

Toelichting:

In tegenstelling tot voorgaande jaren waren de kleine plasjes in de Van Limburg Stirumvallei zeer snel opgedroogd. Slechts in één plasje troffen we

dril van kikkers en padden aan. Maar al heel snel moesten zij vanwege uitdroging het leven laten.

De Kleine Plevier die sinds 2000 op de zandvlakte broedde, had op deze vlakte weinig te zoeken. We hebben ze wel gehoord, maar geen enkele keer zien foerageren.

De Houtduif is van de lijst geschrapt, daarentegen verdubbelde het aantal Sprinkhaanzangers.

Even was er de hoop op een nieuw broedgeval van de Tapuit, maar het bleef beperkt tot foerageren buiten de teldata. Opvallend is de halvering van het aantal Grasmussen.

Westhoek/Haasvelderbeken 2003

Geïnventariseerd door A. Gort en W.A. van Leeuwen.

Terreinomschrijving:

Het terrein wordt in het noorden begrensd door de Nieuwe Haasvelderweg, in het oosten door de Slag van de Westhoek, in het zuiden door de Starrenbroekerweg en in het westen door de Haasvelder- of Klugtweg. Het terrein is niet sterk geaccidenteerd. De Trapjesberg is met ruim 16 m+ NAP de hoogste duintop in dit gebied. De omgeving van het Haasveld heeft veel historie, zoals u ook kon waarnemen tijdens de expositie "Van nul tot nu", gehouden in het bezoekerscentrum De Oranjekom. In dit gebied was vroeger een landbouwvestiging, waarvan de sporen in de vorm van oude teelthoeken en weiljes nog duidelijk zichtbaar zijn. Deze gebieden liggen laag en kunnen bij een nat voorjaar knap drassig zijn, zo nat zelfs, dat ze onder water komen te staan.

De vlakke gedeelten zoals de Lange Velletjes, Het Haasveld en De Ruigthoek worden regelmatig gemaaid om verruiging tegen te gaan.

Het terrein, 55 ha, telt verschillende pannen en dellen, zoals Pan van de Heiweg, Pan van Janus, Berkenpan, Kattendel, Ligusterdel en Wilgenpoot. In deze gebieden met oude bomen zitten de boomnest- en holenbroeders. Het is een sterk struweelgebied en rijkelijk begroeid met Duindoorn en Meidoorn. Ook de Amerikaanse Vogelkers (prunus) gedijt er goed en gaat zelfs domineren. Daarom is het gebied nu afgerasterd, zodat straks de schapen en runderen deze wildgroei tegen kunnen gaan. De aanwezige Damherten zijn prachtige dieren, maar ze moeten de Kardinaalsmuts wel met rust laten.

Broedvogels Westhoek-Haasv.b. '03	
soort	aantal
Fazant	5
Houtduif	1
Zomertortel	1
Koekoek	2
Boompieper	9
Graspieper	7
Winterkoning	12
Heggemus	4
Roodborst	2
Nachtegaal	15
Roodborsttapuit	1
Merel	1
Zanglijster	2
Sprinkhaanzanger	6
Braamsluiper	3
Grasmus	17
Zwartkop	2
Tijftjaf	17
Fitis	42
Pimpelmees	2
Koolmees	7
Vlaamse Gaai	2
Vink	3
Goudvink	1
totaal aantal soorten	24
totaal aantal broedgevallen	165

Toelichting:

Het terrein is rijk aan vogels, waarvan de aantallen broedvogels redelijk stabiel blijven. Wel waren er opvallend minder Winterkoninkjes dan vorig seizoen. Ook de Koolmees en Pimpelmees waren wat minder aanwezig, Waarschijnlijk omdat het duingebied rond het Haasveld dit jaar niet zo nat was hebben we de Rietgors en de Rietzanger niet waargenomen.

Wat we wel mochten noteren was een paartje Goudvinken. Het was een waar genoegen deze prachtige vogels, voor het eerst in dit gebied, in de vroege ochtendzon in een Meidoorn te zien zitten.

Het terrein is ook rijk aan zoogdieren. In 9 inventarisatierondes telden we 36 Konijnen, 40 Reeën, 42 Damherten en 1 Vos.

Hoekgatterduin 2003

Geïnventarieerd door Siem Vos.

Terreinomschrijving:

Het geïnventarieerde gebied is ca. 50 ha groot. Het wordt in het noorden en oosten begrensd door de Hoekgatterweg, in het zuiden door de Zilker Slag (Joppeweg) en in het westen door het Oosterkanaal. Door het gebied lopen enkele zandpaden.

Het gebied kenmerkt zich door een rug van vrij kale duinen met veel stuifgaten. We vinden verspreid over het terrein enkele bosjes van voornamelijk eikenhakhout, zoals bv. Het Amerikaanse Bosje. Langs het Oosterkanaal vinden we enkele bosjes van de Oostenrijkse Den. Als gevolg van de ligging, dicht bij de ingang van De Zilk is de recreatiedruk redelijk groot.

Broedvogels Hoekgatterduin '03	
soort	aantal
Knobbelzwaan	1
Nijlgans	1
Wilde Eend	1
Kuifeend	4
Fazant	1
Meerkoet	2
Houtduif	2
Groene Specht	1
Grote Bonte Specht	1
Boomleeuwerik	1
Boompieper	3
Winterkoning	5
Heggemus	2
Roodborst	2
Nachtegaal	8
Gekraagde Roodstaart	2
Merel	3
Zanglijster	1
Sprinkhaanzanger	1
Grasmus	4
Zwartkop	1
Tijftjaf	3
Fitis	10
Staartmees	1
Pimpelmees	7
Koolmees	7
Vlaamse Gaai	5
Ekster	5
Zwarte Kraai	2
Vink	4
Kneu	2
totaal aantal soorten	31
totaal aantal broedgevallen	93

Toelichting:

In het Hoekgatterduin heeft een flinke daling van het aantal broedgevallen plaatsgevonden. Kuifmees, Koekoek en Braamsluiper verdwenen geheel. Meerkoet, Boompieper, Merel, Sprinkhaanzanger, Grasmus, Tijftjaf, Fitis en Koolmees verdwenen voor meer dan de helft. Vooral Grasmus (van 13 naar 4) en Fitis (van 29 naar 10) deden het dit jaar slecht, maar ook de Koolmees (van 18 naar 7) liet het behoorlijk afweten. Gaai en Ekster deden het beter en gingen beide van 2 naar 5 paartjes. Over oorzaken valt weinig te zeggen. Het totaal aantal broedsels ging van 152 naar 93, een vermindering van 39%.